

Jakub Sklenařík:

DŽA'FAR AS-SÁDIQ: ZAKLADATEL ŠÍITSKÉ JURISPRUDENCE

(posudek bakalářské práce od vedoucího)

Práci dodává nepochybnou aktuálnost stoupající zájem o dvě islamologická témata, která se v ní prolínají: o šíitský islám a o šari'atské právo. Rád konstatuji, že autor se s nimi vyrovnal velmi kompetentně, na vysoké úrovni badatelského zaujetí a jasné formulace poměrně náročné otázky a přesvědčivé, vyvážené odpovědi. Jeho heuristickou bázi tvoří 17 knižních prací - v naprosté většině v angličtině - a desítky dalších zásadně důležitých odborných zdrojů dostupných elektronicky. I perské texty (včetně monografií z Qomu) nalezl a využil v anglických překladech, avšak z jeho výkladů je zřejmé, že dokáže pracovat i s texty v arabštině a perštině. K zajímavosti a kvalitě jeho práce přispěla nepochybně i studijní stáž v Íránu letos na jaře.

Práce má dokonale přehlednou strukturu a k řešení postupuje přesně promyšlenými kroky. Poznámkový aparát a veškeré vybavení práce zcela vyhovuje našemu požadovanému akademickému standardu. Všimnu si jen některých stránek, které by bylo vhodné poněkud rozšířit nebo upravit v případě, kdyby autor chtěl studii publikovat nebo dále rozpracovávat. Zaznamenávám také několik drobných poklesků jazykového či formálního rázu.

In puncto rozšíření mám na mysli zvláště tři okruhy. Jedním je téma počátků *fiqhu*, kde se v posledních letech objevují některé nové poznatky (např. Harald Motzki). Druhým jsou rozdíly mezi sunnitským a šíitským právem. Autor se jimi zabývá na str. 21-22 zajímavě a správně, bylo by ale možné přidat další témata, např. otázky rituální čistoty a vzájemného hodnocení sunnitů a šiitů. Třetím okruh představuje „islámský ekumenismus“ (v práci str. 35-36). Snahy o sblížení (*taqárub*), vrcholící Šaltútovou fatwou z r. 1959, měly tehdy značnou podporu aktivistických organizací. O tom všem a o politických důvodech krachu veškerého snažení píše podrobně Rainer Brunner, o němž se autor krátce rovněž zmiňuje. Je samozřejmě zřejmé, že na malé ploše bakalářské práce nelze tyto - až osudově složité - problémy probrat do detailů.

K formálním pokleskům uvedu nejednotné psaní arabského určitého členu asimilovaně nebo po anglickém způsobu transliteračně (v titulu práce as-Sádiq - jinde al-Sádiq). Jméno Músá doporučuji česky skloňovat: Músovi apod. (str. 24, 25, 26). Jméno Umm je třeba psát takto (s. 25). Na str. 10 autor po českém výrazu lid knihy

Jakub Sklcnářik:

DŽA'FAR AS-SÁDIQ: ZAKLADATEL ŠÍITSKÉ JURISPRUDENCE

(posudek bakalářské práce od vedoucího)

Práci dodává nepochybnou aktuálnost stoupající zájem o dvě islamologická témata, která se v ní prolínají: o šíitský islám a o šari'atské právo. Rád konstatuji, že autor se s nimi vyrovnal velmi kompetentně, na vysoké úrovni badatelského zaujetí a jasné formulace poměrně náročné otázky a přesvědčivé, vyvážené odpovědi. Jeho heuristickou bázi tvoří 17 knižních prací - v naprosté většině v angličtině - a desítky dalších zásadně důležitých odborných zdrojů dostupných elektronicky. I perské texty (včetně monografií z Qomu) našel a využil v anglických překladech, avšak z jeho výkladů je zřejmé, že dokáže pracovat i s texty v arabštině a perštině. K zajímavosti a kvalitě jeho práce přispěla nepochybně i studijní stáž v Íránu letos na jaře.

Práce má dokonale přehlednou strukturu a k řešení postupuje přesně promyšlenými kroky. Poznámkový aparát a veškeré vybavení práce zcela vyhovuje našemu požadovanému akademickému standardu. Všimnu si jen některých stránek, které by bylo vhodné poněkud rozšířit nebo upravit v případě, kdyby autor chtěl studii publikovat nebo dále rozpracovávat. Zaznamenávám také několik drobných poklesků jazykového či formálního rázu.

In puncto rozšíření mám na mysli zvláště tři okruhy. Jedním je téma počátků *fiqhu*, kde se v posledních letech objevují některé nové poznatky (např. Harald Motzki). Druhým jsou rozdíly mezi sunnitským a šíitským právem. Autor se jimi zabývá na str. 21-22 zajímavě a správně, bylo by ale možné přidat další témata, např. otázky rituální čistoty a vzájemného hodnocení sunnitů a šíitů. Třetím okruh představuje „islámský ekumenismus“ (v práci str. 35-36). Snahy o sblížení (*taqárub*), vrcholící Šaltútovou fatwou z r. 1959, měly tehdy značnou podporu aktivistických organizací. O tom všem a o politických důvodech krachu veškerého snažení píše podrobně Rainer Brunner, o němž se autor krátce rovněž zmiňuje. Je samozřejmě zřejmé, že na malé ploše bakalářské práce nelze tyto - až osudově složité - problémy probrat do detailů.

K formálním pokleskům uvedu nejednotné psaní arabského určitého členu asimilovaně nebo po anglickém způsobu transliteračně (v titulu práce as-Sádiq - jinde al-Sádiq). Jméno Músá doporučuji česky skloňovat: Músovi apod. (str. 24, 25, 26). Jméno Umm je třeba psát takto (s. 25). Na str. 10 autor po českém výrazu lid knihy

